Brief aan de christelijke lezer

Aan de christelijke lezer

"Zoals wij niet kunnen nalaten met zielensmart te betreuren de veelheid van dwalingen, godslasteringen en allerlei goddeloosheid die in dit laatste tijdperk, als een machtige zondvloed, deze natie hebben overstroomd, zo kunnen wij ook, onder verscheidene andere zonden die ertoe hebben bijgedragen de sluizen van al deze goddeloosheden te openen, niet nalaten de veronachtzaming van het huisonderwijs als een van de grootste te beschouwen."

"De twee grote pijlers waarop het rijk van Satan rust, en waardoor het in stand wordt gehouden, zijn onwetendheid en dwaling; de eerste stap van onze bevrijding uit deze geestelijke slavernij bestaat erin dat onze ogen geopend worden en wij ons bekeren van de duisternis tot het licht, *Handelingen 26:18*."

"Zoals Abel, hoewel gestorven, nog tot ons spreekt door zijn voorbeeld, opdat wij zijn geloof zouden navolgen, *Hebreeën 11:4*; zo doen ook de voorbeelden van Abraham, van Jozua, van de vaderen van Salomo, van de grootmoeder en moeder van Timotheüs, van de moeder van Augustinus, wier zorg het was zowel de zielen als de lichamen van hun kleinen te verzorgen; en zoals hun inspanning groot was, was hun succes geenszins onbetwistbaar."

"Het is een onaangenaam schouwspel mensen als zuigelingen in kennis te aanschouwen; en hoe ongeschikt zij zijn om anderen te onderwijzen, die zelf onderwezen moeten worden wat de eerste beginselen van de woorden Gods zijn, *Hebreeën 5:12*..."

"Kennis is een zo begerenswaardig bezit dat de duivelen zelf geen aantrekkelijker lokaas kenden om onze eerste ouders te verzoeken dan de vrucht van de boom der kennis: *Dan zult gij als goden zijn, kennende het goed en het kwaad*."

"Toen Salomo de gunst van de Heere geschonken werd, kende hij geen grotere barmhartigheid om te vragen dan wijsheid, *1 Koningen 3:5,9*."

"Het verstand is de gids en de stuurman van de gehele mens, dat vermogen dat zich in het achterschip van de ziel bevindt: maar zoals de meest ervaren gids in het donker kan dwalen, zo kan ook het verstand dwalen wanneer het het licht der kennis ontbeert: Zonder kennis kan de geest niet goed zijn, *Spreuken 19:2*; noch het leven goed, noch de eeuwige staat zeker, *Efeze 4:18. Mijn volk gaat te gronde door gebrek aan kennis, Hosea 4:6*."

"Het is gebruikelijk in de Schrift om goddeloosheid en allerlei dwalingen op rekening van onwetendheid te stellen. De ziekten van het lichaam vinden dikwijls hun oorsprong in de ongeregeldheden van het hoofd, en de buitensporigheden in de praktijk in de dwalingen van het oordeel: en inderdaad, in elke zonde is er iets van zowel onwetendheid als dwaling aan de grond: want indien de zondaars werkelijk wisten wat zij deden toen zij zondigden, zouden wij van elke zonde kunnen zeggen wat de Apostel zegt aangaande de grote zonde: Hadden zij het geweten, zij zouden de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben; indien zij werkelijk wisten dat elke zonde de Heere tot jaloersheid verwekt, de oorlog tegen de hemel verkondigt, de Heere Jezus opnieuw kruisigt, toorn voor zichzelf opeenhoopt tegen de dag van de toorn; en dat, indien zij ooit vergeven worden, dit niet tegen een lagere prijs kan zijn dan die van Zijn bloed; nauwelijks zou het mogelijk zijn dat de zonde, in plaats van te verleiden, niet zou verschrikken, en in plaats van te verzoeken, niet zou afschrikken."

"Het is een van de voornaamste listen en methoden van Satan om mensen te misleiden tot zonde: zo zegevierde hij over onze eerste ouders, niet als een leeuw, maar als een slang, zijn vijandschap onder een schijn van vriendschap uitoefenend, en hen tot het kwade verzoekend onder een schijn van het goede; en zo heeft hij al die tijd zijn plannen der duisternis uitgevoerd, zich veranderend in een engel des lichts, waardoor de arme misleide mensen verliefd worden op hun eigen ellende, en hun eigen ondergang omhelzen."

"Een uitstekend tegengif tegen allerlei dwalingen is gegrond en gevestigd te zijn in het geloof: mensen die niet gevestigd zijn in de ware godsdienst, zijn zeer ontvankelijk voor de valse; en zij die niets van geestelijke kennis hebben, worden gemakkelijk alles. Wolken zonder water worden door elke wind heen en weer gedreven, en schepen zonder ballast zijn blootgesteld aan het geweld van elke storm. "

"Maar de kennis die wij in het bijzonder aanbevelen, is geen kennis van het brein, een loutere bespiegeling; die kan aanwezig zijn bij de slechtste der mensen, ja, bij het slechtste der schepselen, de duivelen zelf, en dat in een mate die de beste der heiligen in dit onvolmaakte leven niet kan bereiken; maar een innerlijke, smakelijke, hartelijke kennis, zoals die was in die martelares, die, hoewel zij niet voor Christus kon redetwisten, wel voor Hem kon sterven. Dit is dat geestelijk gevoel en die aandoening van goddelijke waarheden waarvan de Apostel spreekt, *Hebreeën 5:14*, Hun zinnen geoefend hebbende."

"Maar helaas, wij kunnen van de godsdienst van de meeste mensen zeggen wat de geleerde Rivet zegt over de dwalingen der vaderen: "Het waren niet zozeer hun eigen dwalingen, als wel de dwalingen van de tijden waarin zij leefden." Zo nemen de meeste mensen hun godsdienst aan, niet beter dan de Turken en de papisten de hunne aannemen, omdat het de godsdienst is van de tijden en plaatsen waarin zij leven; en wat zij lichtvaardig aannemen, laten zij even gemakkelijk weer varen."

"Terwijl de innerlijke smaak en het genot van de dingen Gods een uitstekend behoedmiddel is om ons standvastig te houden in de meest onbestendige tijden."

"De aarde heeft geen andere vroedvrouw nodig om onkruid voort te brengen dan het verzuim van de hand van de landman om het uit te trekken; de lucht heeft geen andere oorzaak van duisternis nodig dan de afwezigheid van de zon; noch het water van koude dan zijn afstand tot het vuur; want deze zijn de echte voortbrengselen van de natuur."

"Indien de ziel, zoals sommige filosofen ijdel hebben verbeeld, ter wereld zou komen als een "tabula rasa", een louter onbeschreven blad, waarop niets geschreven staat, geen vlekken, zou zij evenzeer ontvankelijk zijn voor het goede als voor het kwade, en niet meer afkerig van het een dan van het ander; maar hoeveel slechter is haar toestand indien de Schrift zwijgt: de ervaring van iedere mens toont dit duidelijk aan. "

Zoals wij niet kunnen nalaten met zielensmart te betreuren de veelheid van dwalingen, godslasteringen en allerlei goddeloosheid die in dit laatste tijdperk, als een machtige zondvloed, deze natie hebben overstroomd, zo kunnen wij ook, onder verscheidene andere zonden die ertoe hebben bijgedragen de sluizen van al deze goddeloosheden te openen, niet nalaten de veronachtzaming van het huisonderwijs als een van de grootste te beschouwen.

De twee grote pijlers waarop het rijk van Satan rust, en waardoor het in stand wordt gehouden, zijn onwetendheid en dwaling; de eerste stap van onze bevrijding uit deze geestelijke slavernij bestaat erin dat onze ogen geopend worden en wij ons bekeren van de duisternis tot het licht, *Handelingen 26:18*.

Hoezeer de ernstige inspanningen van godvruchtige ouders en onderwijzers ertoe zouden kunnen bijdragen de tedere jaren van hen die onder hun toezicht staan vroegtijdig te doordrenken, is overvloedig duidelijk, niet alleen door hun bijzondere invloed op hen, wat betreft hun gezag over hen, hun belang bij hen, hun voortdurende aanwezigheid bij hen en de frequente gelegenheden om hun van dienst te zijn; maar ook door de droevige gevolgen die wij, door treurige ervaring, aantreffen als vrucht van het verzuim van deze plicht.

Het zou gemakkelijk zijn u een wolk van getuigen voor te houden, wier praktijk niet alleen een voortreffelijke lofprijzing van deze plicht is geweest, maar ook een ernstige aansporing ertoe.

Zoals Abel, hoewel gestorven, nog tot ons spreekt door zijn voorbeeld, opdat wij zijn geloof zouden navolgen, *Hebreeën 11:4*, enz.; zo doen ook de voorbeelden van Abraham, van Jozua, van de vaderen van Salomo, van de grootmoeder en moeder van Timotheüs, van de moeder van Augustinus, wier zorg het was zowel de zielen als de lichamen van hun kleinen te verzorgen; en zoals hun inspanning groot was,

was hun succes geenszins onbetwistbaar.

Wij zouden ons niet moeten verbeelden dat het weinig meer dan een onbeschaamdheid zou zijn, in deze middag van het evangelie, te informeren of aan te sporen tot een plicht die zo uitdrukkelijk geboden, zo dikwijls aangespoord, zo zeer aangemoedigd en zo eminent door de Heere in alle tijden met Zijn zegen erkend is, ware het niet dat onze droevige ervaring ons zegt dat deze plicht niet meer noodzakelijk is dan zij tegenwoordig verwaarloosd wordt.

Om deze plicht tot haar behoorlijke naleving te herstellen, laat ons deze tweevoudige raad voorstellen.

De eerste raad betreft de gezinshoofden met betrekking tot henzelf; dat zij, zoals de Heere hen boven de rest van hun gezin geplaatst heeft, zich met alle wijsheid en geestelijk verstand beijveren ook boven hen uit te steken.

Het is een onaangenaam schouwspel mensen als zuigelingen in kennis te aanschouwen; en hoe ongeschikt zij zijn om anderen te onderwijzen, die zelf onderwezen moeten worden wat de eerste beginselen van de woorden Gods zijn, *Hebreeën 5:12...*

Kennis is een zo begerenswaardig bezit dat de duivelen zelf geen aantrekkelijker lokaas kenden om onze eerste ouders te verzoeken dan de vrucht van de boom der kennis: *Dan zult gij als goden zijn, kennende het goed en het kwaad.*

Toen Salomo de gunst van de Heere geschonken werd, kende hij geen grotere barmhartigheid om te vragen dan wijsheid, *1 Koningen 3:5,9.*

Het verstand is de gids en de stuurman van de gehele mens, dat vermogen dat zich in het achterschip van de ziel bevindt: maar zoals de meest ervaren gids in het donker kan dwalen, zo kan ook het verstand dwalen wanneer het het licht der kennis ontbeert: Zonder kennis kan de geest niet goed zijn, *Spreuken 19:2*; noch het leven goed, noch de eeuwige staat zeker, *Efeze 4:18. Mijn volk gaat te gronde door gebrek aan kennis, Hosea 4:6.*

Het is gebruikelijk in de Schrift om goddeloosheid en allerlei dwalingen op rekening van onwetendheid te stellen. De ziekten van het lichaam vinden dikwijls hun oorsprong in de ongeregeldheden van het hoofd, en de buitensporigheden in de praktijk in de dwalingen van het oordeel: en inderdaad, in elke zonde is er iets van zowel onwetendheid als dwaling aan de grond: want indien de zondaars werkelijk wisten wat zij deden toen zij zondigden, zouden wij van elke zonde kunnen zeggen wat de Apostel zegt aangaande de grote zonde: Hadden zij het geweten, zij zouden de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben; indien zij werkelijk wisten dat elke zonde de Heere tot jaloersheid verwekt, de oorlog tegen de hemel verkondigt, de Heere Jezus opnieuw kruisigt, toorn voor zichzelf opeenhoopt tegen de dag van de toorn; en dat, indien zij ooit vergeven worden, dit niet tegen een lagere prijs kan zijn dan die van Zijn bloed; nauwelijks zou het mogelijk zijn dat de zonde, in plaats van

te verleiden, niet zou verschrikken, en in plaats van te verzoeken, niet zou afschrikken.

Het is een van de voornaamste listen en methoden van Satan om mensen te misleiden tot zonde: zo zegevierde hij over onze eerste ouders, niet als een leeuw, maar als een slang, zijn vijandschap onder een schijn van vriendschap uitoefenend, en hen tot het kwade verzoekend onder een schijn van het goede; en zo heeft hij al die tijd zijn plannen der duisternis uitgevoerd, zich veranderend in een engel des lichts, waardoor de arme misleide mensen verliefd worden op hun eigen ellende, en hun eigen ondergang omhelzen.

Een uitstekend tegengif tegen allerlei dwalingen is gegrond en gevestigd te zijn in het geloof: mensen die niet gevestigd zijn in de ware godsdienst, zijn zeer ontvankelijk voor de valse; en zij die niets van geestelijke kennis hebben, worden gemakkelijk alles. Wolken zonder water worden door elke wind heen en weer gedreven, en schepen zonder ballast zijn blootgesteld aan het geweld van elke storm.

Maar de kennis die wij in het bijzonder aanbevelen, is geen kennis van het brein, een loutere bespiegeling; die kan aanwezig zijn bij de slechtste der mensen, ja, bij het slechtste der schepselen, de duivelen zelf, en dat in een mate die de beste der heiligen in dit onvolmaakte leven niet kan bereiken; maar een innerlijke, smakelijke, hartelijke kennis, zoals die was in die martelares, die, hoewel zij niet voor Christus kon redetwisten, wel voor Hem kon sterven. Dit is dat geestelijk gevoel en die aandoening van goddelijke waarheden waarvan de Apostel spreekt, *Hebreeën 5:14*, Hun zinnen geoefend hebbende, enz.

Maar helaas, wij kunnen van de godsdienst van de meeste mensen zeggen wat de geleerde Rivet zegt over de dwalingen der vaderen: "Het waren niet zozeer hun eigen dwalingen, als wel de dwalingen van de tijden waarin zij leefden." Zo nemen de meeste mensen hun godsdienst aan, niet beter dan de Turken en de papisten de hunne aannemen, omdat het de godsdienst is van de tijden en plaatsen waarin zij leven; en wat zij lichtvaardig aannemen, laten zij even gemakkelijk weer varen.

Terwijl de innerlijke smaak en het genot van de dingen Gods een uitstekend behoedmiddel is om ons standvastig te houden in de meest onbestendige tijden, hebben de verdorven en onaangename beginselen een grote voorsprong op ons, boven de geestelijke en gezonde; de eerste zijn passend voor de verdorven natuur, de laatste zijn ertegen gekant; de eerste ontstaan uit zichzelf, de laatste worden niet zonder moeizame arbeid voortgebracht (zoals Rivet stelt. Crit. Sacr. 3).

De aarde heeft geen andere vroedvrouw nodig om onkruid voort te brengen dan het verzuim van de hand van de landman om het uit te trekken; de lucht heeft geen andere oorzaak van duisternis nodig dan de afwezigheid van de zon; noch het water van koude dan zijn afstand tot het vuur; want deze zijn de echte voortbrengselen van de natuur.

Indien de ziel, zoals sommige filosofen ijdel hebben verbeeld, ter wereld zou komen als een "tabula rasa", een louter onbeschreven blad, waarop niets geschreven staat, geen vlekken, zou zij evenzeer ontvankelijk zijn voor het goede als voor het kwade, en niet meer afkerig van het een dan van het ander; maar hoeveel slechter is haar toestand indien de Schrift zwijgt: de ervaring van iedere mens toont dit duidelijk aan.

Want wie is er die iets van zijn eigen hart kent en niet weet dat de verduisteringen van Satan zulk een gemakkelijke en vrije toegang hebben? Terwijl de bewegingen van de Geest van God ons zo onwelkom zijn, dat onze grootste ijver te weinig is om onze harten te openen om ze te ontvangen.

Daarom moeten de voortreffelijkheid, de noodzaak en de moeilijkheid van de ware wijsheid in u een inspanning wekken die evenredig is aan het verkrijgen ervan; vooral, onderwijst u, *Spreuken 4:7*; en zoekt de wijsheid als verborgen schatten, *Spreuken 2:4*. Dit gaat u zeer persoonlijk aan.

Onze tweede raad betreft de gezinshoofden, met betrekking tot hun gezinnen.

Wat reeds gezegd is, hoewel het elke afzonderlijke christen aangaat die een ziel te verzorgen heeft, gaat evenwel dubbel de ouders en degenen met gezag aan, aangezien zij zowel voor zichzelf als voor anderen te zorgen hebben: er zijn er die, door hun onwetendheid, dit niet kunnen; anderen, door hun luiheid, dit niet willen doen om aan deze plicht te voldoen. Aan de eersten stellen wij de methode van Jozua voor, die eerst bij zichzelf begon en zich vervolgens met zijn gezin bezighield. Aan de tweeden zullen wij slechts te kennen geven welke verschrikkelijke ontmoeting die ouders en verantwoordelijken op die grote dag moeten hebben met hun kinderen en ondergeschikten, wanneer allen die onder hun toezicht stonden hen niet alleen zullen aanklagen, maar hun hun eeuwig verderf zullen toerekenen.

Nooit heeft enig tijdperk van de Kerk zulke uitgelezen hulpmiddelen genoten als het onze. Elk tijdperk van evangelische onderdompeling heeft zijn geloofsbelijdenissen, confessies, catechismussen en compendia en modellen van theologie gehad die buitengewoon nuttig zijn geweest. Zulke vormen van gezonde woorden (hoewel zij in deze dagen worden geminacht) zijn in de Kerk in gebruik geweest sinds God zelf de Decaloog schreef, als een samenvatting van de dingen die gedaan moeten worden; en Christus ons dat gebed van Hem leerde, als een leidraad van wat gevraagd moet worden. Over het nut van zulke beknopte stelsels is reeds zoveel gezegd door een geleerde godgeleerde van deze tijd, dat het voldoende is om allen tevreden te stellen die er niet op uit zijn onvoldaan te blijven.

Wat de bijzondere voortreffelijkheid van deze volgende verhandelingen betreft, achten wij het onnodig de eminente getuigenissen te vermelden die personen van erkende waarde, wat hun oordeel, geleerdheid en integriteit betreft, zowel in het binnen- als het buitenland eraan gegeven hebben, want zij spreken zozeer voor zichzelf van hun eigen lof; goud heeft geen vernis nodig, noch diamanten verf: laat ons u slechts zeggen dat wij het niet anders kunnen beschouwen dan als een eminente barmhartigheid zulke hulpmiddelen als deze te genieten (Dr. Tuckney in

zijn Preek over *2 Timotheüs 1:13*).

Het is gebruikelijk in deze dagen dat mensen kwaad spreken van dingen die zij niet kennen; maar indien iemand vervuld is van geringschattende gedachten over deze verhandelingen, zullen wij hem slechts dezelfde raad geven die Filippus aan Nathanaël geeft: *Kom en zie*, *Johannes 1:46*. Niet gering is het voordeel dat de lezer nu heeft, door de toevoeging van de Schriften voluit, waardoor hij met weinig moeite meer voordeel kan trekken, omdat bij elke waarheid haar grondslag in de Schriften kan worden aanschouwd. En inderdaad, gezien welke Babel van meningen, welke vreemde spraakverwarring, er heden ten dage heerst onder hen die voorgeven de taal van Kanaän te spreken, is er geen verstandig mens die niet zal concluderen dat die raad van de profeet bijzonder geschikt is voor een tijd als deze, *Jesaja 8:20*, *Tot de wet en tot de getuigenis; spreken zij niet naar dit woord, dan is het omdat er geen licht in hen is*. Indien de eerwaarde en geleerde opstellers van deze volgende verhandelingen bereid waren de moeite te nemen om Schriftbewijzen aan elke waarheid toe te voegen, is het opdat het geloof van het volk niet gebouwd zou worden op de uitspraken van mensen, maar op het gezag van God; hiertoe zijn nu enige aanzienlijke maatregelen genomen om die Schriften over te schrijven; deels om dat grote ongemak te vermijden (waarin alle vroegere drukken, behalve de Latijnse, overvloedig zijn geweest, tot grote verwarring en ontmoediging van de lezer) en het verkeerd citeren van de Schriften, zodat de geringste lezer, door de woorden volledig te hebben, elke fout kan verbeteren die de drukker gemaakt mocht hebben bij het aanhalen van de bijzondere plaats; deels om het ongemak te vermijden van het opzoeken van elk bewijs, wat niet anders dan zeer groot kan zijn; deels om het geheugen te ondersteunen van hen die bereid zijn de moeite te nemen elk bewijs op te zoeken, maar niet in staat zijn te behouden wat zij lezen; en deels opdat dit kan dienen als een gemeenplaats van de Bijbel, aangezien de verschillende Schriftplaatsen, die van boven tot beneden in het Woord verspreid zijn, in dit boek herleid zijn tot hun eigen hoofd, en zo licht geven aan elk daarvan.

De voordelen, zoals u ziet, van dit project zijn vele en groot; de weg tot geestelijke kennis wordt aldus gemakkelijker gemaakt, en de onwetendheid van dit tijdperk onverontschuldigbaarder. Indien er dan in u enige vonk van liefde tot God is, wees dan niet tevreden dat iemand van de uwen onwetend zou zijn van Hem die u zozeer bewondert, noch dat er iemand zou zijn die Hem haat die u zozeer liefheeft. Indien er enig medelijden is met de zielen van hen die onder uw zorg staan, indien er enige overweging is voor uw trouw op de dag van Christus, indien er enig respect is voor de toekomstige geslachten, span u dan in om deze zaden van kennis te zaaien, die in latere tijden kunnen opgroeien. Dat u hierin trouw moogt zijn, is het vurige gebed van,

Henry Wilkinson D.D. A.M.P.

John Fuller

Edward Perkins

Richard Kentish

James Nalton

Ralph Venning

Alexander Pringle

Roger Drake

Thomas Goodwin

Jeremiah Burwell

William Wickins

William Taylor

Matthew Pool

Joseph Church

Thomas Watson

Samuel Annesley

William Bates

Has. Bridges

John Jackson

Thomas Gouge

John Loder

Samuel Smith

John Seabrooke

Charles Offspring

Francis Raworth

Samuel Rowles

John Peachie

Arthur Jackson

William Cooper

John Glascock

James Jollife

John Cross

William Jenkin

Leo. Cooke

Obadiah Lee

Samuel Clerk

Thomas Manton

John Sheffield

Samuel Slater

Thomas Jacomb

Matthew Haviland

William Whitaker

George Griffiths

William Blackmore

© 2026 Westminster 1647 :: https://westminster1647.com/nl/correo